

EDUCACIÓ PRIMÀRIA: CICLE SUPERIOR

GUIA DIDÀCTICA

EL GUST PER LA LECTURA 2020-2021

MIL I UNA HISTÒRIES D'ARBRES LITERATURA I ECOLOGIA

L'ARBRE DELS DESIGS Guia didàctica Cicle Superior d'Educació Primària

Departament d'Educació
Subdirecció General de Plurilingüisme
Servei de Suports i Recursos Lingüístics

Meritxell Buil i Martínez
Marta Tort i Pallarès

Setembre de 2020

Atès el caràcter docent d'aquesta publicació, per a la citació de fragments de textos d'altri i la reproducció de fotografies procedents d'obres publicades (de les quals se cita adequadament la font i el nom de l'autor) ens acollim al dret de citació reconegut a l'article 32.1 del Text refós de la Llei de propietat intel·lectual, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/1996, de 12 d'abril, i a l'article 10.2 del Conveni de Berna per a la Protecció de les obres literàries i artístiques, de 9 de setembre de 1886; per tant, aquest treball està exempt de la necessitat d'autorització i abonament dels drets d'autor.

Els continguts d'aquesta publicació estan subjectes a una llicència de Reconeixement -No comercial- Compartir 3.0 de Creative Commons. Se'n permet còpia, distribució i comunicació pública sense ús comercial, sempre que se n'esmenti l'autoria i la distribució de les possibles obres derivades es faci amb una llicència igual que la que regula l'obra original. La llicència completa es pot consultar a:

<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/es/deed.ca>

ÍNDEX

Introducció	3
<i>L'arbre dels desigs</i> , un conte d'arbres	5
El llibre	5
L'autora: Katherine Applegate	6
La il·lustradora: Anna Clariana	8
Com utilitzar aquesta proposta didàctica	9
El paper de l'adult	10
Abans de començar a llegir	13
Durant la lectura	16
Primera part de la història: introducció (capítols 1-7)	18
Segona part de la història: nus	21
Tercera part de la història: desenllaç	29
Després de la lectura	32
Recull de propostes	39
Annex. Materials de suport	42

Introducció

El llibre que hem escollit per llegir amb l'alumnat de cicle superior és *L'arbre dels desigs*. En el dossier general del tema, hem destacat que els arbres són una part fonamental de la nostra diversitat ambiental i tenen un paper essencial en el manteniment de l'equilibri del medi ambient. Per seguir gaudint dels diferents ecosistemes i la biodiversitat que existeix, és fonamental transmetre als nens i nenes la necessitat de tenir cura dels arbres. En aquest llibre, a més, se'ns mostra com pot arribar a ser d'important un arbre a nivell social i comunitari.

Segons la classificació feta en el dossier didàctic sobre el tema, trobarem que *L'arbre dels desigs* pertany a les obres que ens expliquen **la relació d'un arbre dins d'un ecosistema, en aquest cas el barri d'una ciutat**. Els arbres presents en l'entorn urbà poden formar part del nostre carrer i del nostre barri, del nostre jardí, de places, de parcs i de patis de centres educatius... En definitiva, formen part de la nostra vida. Entre aquests hi ha arbres que han estat presents en diferents moments de la nostra vida, arbres que recordarem i estimem, amb els quals hem compartit sentiments i emocions o que fins i tot hem abraçat. Els arbres són testimonis del pas del temps. Com diu el mateix protagonista de la història, en Roig:

“Els arbres estem fets per escoltar, per observar, per resistir.”

Aquest llibre ens permet treballar de manera global les diferents competències que recull el currículum d'educació primària, fent especial atenció a les **competències lingüístiques** a partir de la **conversa** i a les relacionades amb el **coneixement del medi natural**. Al mateix temps que en gaudim de la lectura, *L'arbre dels desigs* ens permetrà reflexionar sobre les **emocions** que es desprenen de la història d'en Roig.

La guia que teniu a les mans pretén ser una proposta de lectura oberta que cada docent pot ajustar **segons la diversitat de l'aula i els interessos dels infants**. També podeu utilitzar les opcions esmentades a l'apartat “Biodiversitat i diversitat a l'aula” del dossier general.

La nostra experiència amb *L'arbre dels desigs*

Ens agradaria poder explicar la nostra experiència amb la lectura del llibre i la realització d'aquesta guia.

Després de llegir algunes recomanacions del llibre, cadascuna de nosaltres el va llegir i, al cap d'uns dies, ens vàrem trobar per comentar i compartir les nostres impressions. D'aquesta manera varen sorgir les primeres idees i propostes per començar a guiar la lectura. Per exemple, també nosaltres vam pensar en arbres que han viscut al nostre costat durant molts anys i sobre els records d'experiències viscudes al seu voltant.

Una segona lectura compartida i en veu alta ens ha fet gaudir molt de la història. Hi ha paraules d'en Roig que ens ajuden a reflexionar sobre nosaltres mateixos, d'altres ho fan sobre la natura, els canvis socials i migratoris... és a dir, la vida mateixa:

“La natura no sempre és bonica, ni justa, ni amable.”

“I la vida real, com un bon jardí, és caòtica.”

Hem volgut aportar a aquesta guia algunes de les activitats que hem fet a l'aula amb altres lectures, amb altres continguts..., i sobretot hem intentat fer propostes flexibles i inclusives amb l'objectiu que permetin treballar les competències bàsiques i gaudir de la lectura.

Algunes de les nostres trobades les hem realitzat acompanyades dels roures de la biblioteca Rubió i Balaguer de Sant Boi de Llobregat. Aquests arbres també han estat testimonis d'una part de la nostra vida i de ben segur que també de moltíssimes altres històries.

L'arbre dels desigs, un conte d'arbres

El llibre

Fitxa tècnica

L'arbre dels desigs
Applegate, Katherine
Clariana Muntada, Anna (il·lustradora)
Llisterri, Anna (traductora)

ISBN: 978-84-1303-059-3
218 pàgines
Tapa rústica amb solapes
140 × 200 mm
Col·lecció: Nandibú +10 anys
Any de publicació: 2019

Presentació del llibre

El llibre que teniu a les mans és la història d'en Roig, un roure gran, gros i vell que viu en un barri d'una ciutat, explicada en primera persona. Durant molts anys ha viscut i continua vivint envoltat de persones i animals.

En Roig ha estat present en el record de moltes generacions i ha presenciat moments molt importants de moltes de les famílies del barri i d'altres que han arribat de terres llunyanes. Malgrat que tot ho veu, no es pot comunicar amb les persones, únicament ho fa amb els animals que viuen a les seves branques i a les seves cavitats interiors.

En Roig, és un dels pilars del seu entorn, tant per les relacions de les persones com pels animals, i és un element clau del seu ecosistema per mantenir la vida del barri i també la biodiversitat de l'entorn.

Cada primer de maig, els veïns del barri formulen els seus desigs i els pengen a les seves branques. Els dies previs en Roig es prepara per a la gran tradició, però aquest any serà diferent. L'arribada al barri d'una nova família d'origen musulmà, una inscripció al seu tronc amb la paraula FORA i els problemes que ocasiona el creixement de les seves arrels fan que les relacions al voltant del roure puguin canviar. En Roig pateix per la nova família, per la seva vida i per la influència que pot tenir la seva desaparició en el barri.

Trobareu més informació a: <https://www.wishtreebook.com/>.

L'autora: Katherine Applegate

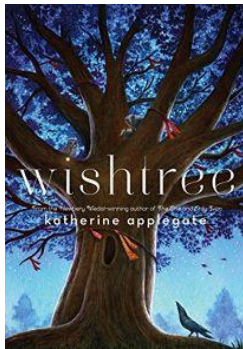

Katherine Applegate és una escriptora de novel·les infantils i juvenils que ha publicat tant llibres com sèries de ficció i de fantasia.

Va néixer a Ann Arbor, Michigan, el 1956, i al llarg de la seva joventut va viure a diferents estats dels EUA com Texas, Florida, Califòrnia, Illinois i Carolina del Nord. Va viure un any a Pelago, Itàlia, i finalment va tornar al sud de Califòrnia, a Tiburon. Està casada amb Michael Grant, amb qui comparteix l'autoria en diferents projectes i sèries i té dos fills.

El 2013 va rebre la medalla Newbery, un conegut premi literari infantil als EUA, per la seva novel·la *L'únic i incomparable Ivan*, en què narra la història d'un goril·la que viu en una gàbia a un centre comercial des del punt de vista de l'animal.

Moltes de les seves històries tenen protagonistes animals o elements de la natura i ens parlen de la relació o de la visió que tenen aquests sobre el món dels humans.

El títol original de *L'arbre dels desigs* és *Wishtree*, que es va editar l'any 2017 a Nova York.

S'ha traduït a 25 llengües, se n'han venut 350.000 exemplars i va estar 75 setmanes a la llista dels deu llibres més venuts del *The New York Times*.

Ha rebut molt bones crítiques i recomanacions, per exemple:

“Una història meravellosament escrita i moralment tonificant que deixarà empremta en lectors de qualsevol edat.”

The New York Times Book Review.

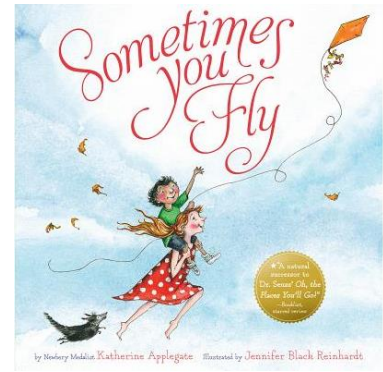
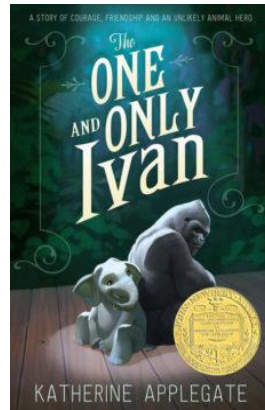
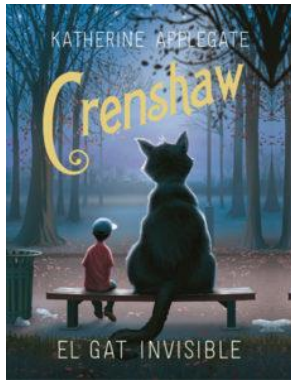
Algunes de les crítiques i recomanacions que s'han fet del llibre:

- Faristol: <https://www.clijcat.cat/faristol/critica/Larbre-dels-desigs>
- Grup de Treball de Literatura Infantil i Juvenil del Garraf: <https://drive.google.com/file/d/1zHtKcTtA1uPczCVWO65VWnNweRsO-nR/view>
- L'Ofici d'Educar: <https://www.ccma.cat/catradio/alcarta/lofici-de-viure/larbre-dels-desigs-de-katherine-applegate/audio/1035222/>

També ha escrit altres llibres:

Mil i una històries d'arbres: cicle superior
L'arbre dels disigs

La il·lustradora: Anna Clariana

Anna Clariana (Terrassa) va estudiar disseny gràfic a l'Escola Eina i dibuix a l'Escola d'Arts Aplicades de Terrassa.

Des de l'any 1980 ha fet diferents treballs per a diverses editorials (Edicions del Pirata, Cruïlla, Barcanova, Vicens Vives, Casals, Bromera, Anaya, SM, Círculo de Lectores...) tant en llibres de text com en àlbums il·lustrats. Ha fet alguna col·laboració per al continent americà. A més de treballar per a diferents publicacions infantils, com ara *Cavall Fort* i *Mil Dimonis*, també ha treballat per a la revista *Mi bebé y yo* i en el camp de la publicitat.

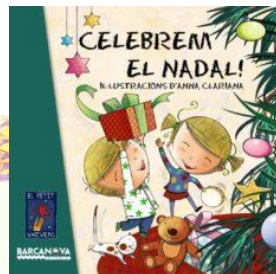
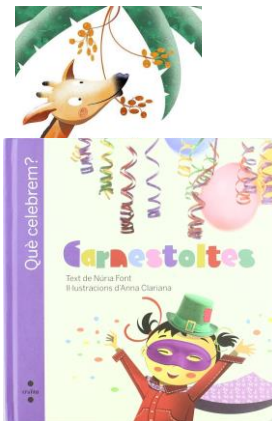

Ha rebut diferents premis: Premi de Pintura Jove (Terrassa, 1980), Premi Cartell de Festa Major (Terrassa, 1981 i 1996), Premi Cartell Saló del Llibre Infantil i Juvenil (OEPLI, 1998), Accèssit Premi Lazarillo (OEPLI, 2000), Premi Parcir (Manresa, 2007).

És membre de l'Associació Professional d'Il·lustradors de Catalunya.

Actualment treballa bàsicament fent il·lustracions relacionades amb el món infantil.

Alguns dels llibres i contes que ha il·lustrat són:

Com utilitzar aquesta proposta didàctica

Com hem esmentat en la introducció, amb aquesta guia didàctica pretenem fomentar el gust per la lectura i la cura dels arbres. Tot això, ho hem volgut fer des d'un treball globalitzat de la lectura.

En la guia didàctica d'aquest llibre trobareu diferents propostes que permeten:

- **escoltar, parlar i comunicar,**
- **expressar-se amb diferents llenguatges,**
- **estimar més la natura i**
- **treballar la diversitat.**

Per tal que l'alumnat pugui assolir les competències bàsiques esmentades en el dossier general, és essencial afavorir la comprensió de la història. Per poder-ho fer serà necessari treballar el vocabulari implicat per tal d'afavorir també el gaudi de la lectura.

Cal preveure en quins moments cal anticipar algunes paraules o expressions de la lectura per tal d'assegurar la comprensió de l'argument de la història. Cal assegurar-nos que el vocabulari no és una dificultat per acostar-nos a la lectura.

En definitiva, **la conversa ens permet assegurar la comprensió de la història amb una sèrie de preguntes al voltant de la lectura i també desenvolupar la imaginació creant noves històries.**

La conversa ens ajudarà a descobrir i observar els coneixements previs que té l'alumnat sobre el tema proposat. **S'ha de tenir en compte on es treballa aquests dossier, ja que no és el mateix fer-ho en zones rurals que en zones metropolitanes o en ciutats més petites.**

A més, cal destacar que *L'arbre dels desigs* ens ajuda a treballar emocionalment diferents valors que ens faran estimar i respectar més l'entorn on vivim, partint d'un arbre que tenim a prop.

Indicacions per a la lectura

Proposem que la lectura sigui col·lectiva, encara que en un primer moment fora bo anar pantant les pàgines que s'han de llegir i que l'alumnat les llegeixi silenciosament per centrar-se en la comprensió del text i les emocions que es desprenen de la història. A continuació es compartirà la lectura en veu alta i la conversa al seu voltant.

És important tenir en compte el treball d'anticipació o preparació prèvia de la lectura per a aquells casos que així ho requereixin per poder participar de l'activitat.

És important que l'alumnat pugui adequar l'entonació i el ritme de lectura segons el moment de la novel·la i les emocions que se'n desprenen; en aquest aspecte, seran clau les observacions i el modelatge de l'adult.

Tal com us hem comentat en la introducció d'aquest dossier, en aquestes pàgines trobareu una proposta que pot ser adaptada a les realitats i els temps de les diferents aules. Compteu que per treballar l'apartat "Abans de començar a llegir" necessitareu entre tres i quatre sessions amb l'alumnat. Posteriorment, caldran unes tres o quatre sessions per treballar cada bloc de "Durant la lectura". Pel que fa a les activitats de "Després de la lectura", caldran més o menys sessions, en funció de les que seleccioneu.

Segons l'estructura dels horaris de cada centre, considereu també l'opció de col·laborar amb altres docents i vincular diferents àrees o franges horàries a la realització de les diferents propostes.

Per documentar i visibilitzar la novel·la que s'està treballant, us recomanem que destineu un espai de l'aula a recollir les activitats més significatives que aneu realitzant. Aquest espai es pot compartir amb els membres de la comunitat educativa.

El paper de l'adult

Ens agradaria destacar la importància que té parlar de llibres per tal de compartir el procés de lectura amb els altres, tant individualment o en parella com en petit o gran grup. Els docents hem de vetllar per aquests espais de lectura i conversa, tenint en compte que:

- som el principal model lector;
- som el principal model d'expressió oral i d'interacció de conversa;
- és imprescindible cedir el protagonisme en la conversa a l'alumnat;
- hem de recollir, matisar i fer progressar l'expressió de l'alumnat;
- hem de vetllar per la participació i inclusió de cada alumne en la conversa, i
- és essencial vincular la conversa sobre la lectura a la realitat propera de l'aula.

Cal poder assegurar un bon clima a l'aula, crear un ambient especial i també establir uns criteris per tal de poder realitzar la lectura amb unes pautes comunes.

Podem establir una **pauta o model d'observació** per tal que l'alumnat, abans de la lectura, sigui autònom per crear un clima que afavoreixi la predisposició a gaudir de la lectura. Encara que us adjuntem una proposta, caldria construir la pauta amb l'alumnat tenint en compte quines actituds volem fomentar.

Ens preguntem...	Valorem...			
Tenim el llibre preparat per a l'estona de lectura?	Sí, tothom.	Més de la meitat del grup.	La meitat o menys del grup.	No, ningú.
Estem en una posició còmoda per llegir, escoltar i parlar?	Sí, tothom.	Més de la meitat del grup.	La meitat o menys del grup.	No, ningú.
Tenim preparat un paper i un llapis per escriure?	Sí.		No.	
Hi ha un diccionari o recurs digital a prop per fer consultes de paraules?	Sí.		No.	
L'ambient és silenciós i adequat?	Molt.	Força.	Poc.	Gens.
La lectura comença amb un temps de...	... lectura silenciosa.		... lectura en veu alta.	

Les propostes de lectura estan agrupades segons el moment de la lectura: abans, durant i després. L'apartat amb més activitats és el de durant la lectura, on trobarem tant preguntes per anar responent al llarg de la història com activitats més extenses.

A la pàgina 40 trobareu el quadre de propostes que hem elaborat per gaudir de la lectura.

Propostes d'avaluació

Les propostes que es fan en aquesta guia també pretenen cultivar l'amor pels llibres i l'estima per la literatura, i sobretot potenciar i fomentar el gust per la lectura. Per aquest fet, abans de començar la lectura i les diferents propostes que trobareu a continuació, pensem que és important treballar el clima o ambient de l'aula.

La pauta o model d'observació té com a objectiu decidir de quina manera volem que sigui el temps de lectura i establir les expectatives per a aquesta estona per poder gaudir i aprendre del llibre triat de manera positiva. Podeu utilitzar la pauta anterior o bé realitzar-la conjuntament a l'aula.

Si la realitzeu amb l'alumnat, cal tenir present que:

- L'objectiu que volem treballar és l'ambient de lectura.
- S'haurà de redactar com ha de ser l'actitud segons el tipus de lectura, el material i el temps que necessitem.
- Caldrà decidir si la rúbrica es fa de manera individual o col·lectiva.
- S'ha de consensuar entre tots els ítems esmentats.

- S'ha d'elaborar el suport en format paper o digital, però que sigui àgil a l'aula.

Després de realitzar la pauta podem arribar a nous acords amb l'alumnat, tant pel que fa al grup classe com individualment, comentant les respostes fetes en una tutoria o espai individual. D'aquesta manera podem adaptar i adequar molt més la lectura a l'alumnat de l'aula i a la seva diversitat.

Quan acabem la lectura, també us proposem fer la rúbrica que trobareu al finalitzar el dossier, que té com a objectiu avaluar alguns dels continguts que hem treballat durant la lectura.

La rúbrica permet que l'alumne sigui corresponsable de la seva pròpia avaluació compartint amb el professorat criteris i reflexions.

Abans de la lectura del llibre i de realitzar la rúbrica caldria explicar a l'alumnat quins ítems avaluarem, per exemple:

- Coneixement de l'autora
- Comprensió de la història
- Coneixement lingüístic
- Relació amb l'entorn
- Participació en les activitats

Quan acabem la lectura i les seves propostes, farem la rúbrica individual per tal que cada alumne sigui conscient de la seva avaluació i el seu creixement personal durant la lectura. Així mateix, donarem l'oportunitat d'expressar-ho als altres.

Abans de començar a llegir

Presentem a l'alumnat la imatge de la coberta del llibre i n'observem el títol, el dibuix, el nom de l'autora i altres elements. Podem projectar la imatge o bé facilitar a l'alumnat el llibre, però en aquest cas convé que no llegeixin el resum de la contracoberta per poder desenvolupar les propostes que detallem a continuació. L'objectiu és crear expectatives sobre *L'arbre dels desigs*.

Proposta 1. Idees que ens suggereix el títol

Comencem llegint el títol i seguirem l'estructura de treball cooperatiu 1-2-4. Farem grups de quatre alumnes per recollir les seves opinions sobre les hipòtesis de l'argument del llibre a partir del que ens transmet el títol.

L'activitat comença amb una breu reflexió escrita o dibuixada que fa cada alumne/a en un post-it. A continuació, cadascú ho comparteix amb el company o la companya del seu costat i tot seguit amb la resta del grup. Per acabar, poden recollir les idees que han tingut individualment, en parella i en grup en el model que trobareu al material de suport (pàgina 42).

Després es farà una posada en comú amb tot el grup classe sobre les idees que han anat sorgint. Reforçarem positivament les diferents reflexions, ja que abans de començar a llegir, totes poden ser vàlides sempre que es desprenguin de la lectura del títol. Podem buscar un espai per fer visibles les idees de cada grup perquè estiguin a l'aula i reprendre-les durant la lectura o al final.

Pel que fa a la gestió de l'aula, si ja heu fet activitats de treball cooperatiu, els alumnes estaran familiaritzats amb l'assignació de diferents rols entre els membres del grup (a tall d'exemple: secretari, portaveu, dinamitzador i control del volum de la veu en el grup) per facilitar la dinàmica de l'aula. Si no es així, ho podeu explicar breument i assignar els diferents rols abans de començar.

En acabat podem llegir la contracoberta i veure si ens hem aproximat a l'argument.

Proposta 2. Hipòtesis sobre l'autora

A partir de les cinc paraules clau (*Michigan, Itàlia, dos, goril·la i premi*) extretes de la biografia de l'autora, l'alumnat haurà de fer hipòtesis per endevinar què hi tenen a veure.

Podeu dedicar a aquesta activitat més o menys temps, segons les vostres necessitats. Per exemple, en un format breu podeu apuntar les paraules a la pissarra i obrir una conversa amb les idees de l'alumnat. Si voleu dedicar-hi més temps, ho podeu fer en grups, facilitant a cada un una o més paraules perquè deixin volar la imaginació.

Al final de l'activitat es comprovaran les suposicions de l'alumnat en gran grup.

Proposta 3. L'arbre que tinc a prop...

Busquem en el nostre entorn —barri, poble, ciutat, el pati de l'escola...— un arbre que nosaltres relacionem amb la nostra història o amb un moment important de la nostra vida. Recollim-ne algunes de les dades més importants (nom de l'arbre, espècie, lloc on es troba, foto o dibuix i el record o experiència viscuda). Per fer-ho podeu utilitzar el material de suport (pàgina 42).

Els alumnes exposaran als seus companys les diferents històries i la informació que han trobat sobre l'arbre.

- Opció 1. Si plantejar un record o experiència vinculat a un arbre esdevé massa complex per a algú, podeu plantejar que senzillament en porti una fotografia o que dibuixi un arbre tal com se l'imagina.
- Opció 2. Aquesta opció es pot encabir dins de l'àrea visual i plàstica. Consisteix a demanar a l'alumnat que cerqui a les xarxes alguna expressió artística que representi un arbre. Intentarem dirigir la cerca cap a diferents estils per reflexionar sobre la validesa de la diversitat d'expressions. Ho podem vincular amb la idea que a la natura tot és necessari i es complementa.

Podem demanar el suport de les famílies per ajudar a fer la cerca d'informació, imatges o obres artístiques sobre els arbres.

Proposta 4. El poema

Obrim el llibre i descobrim les primeres pàgines, i ens aturem quan arribem a la pàgina on hi ha la següent frase:

“Per als nouvinguts i per als altres que donen la benvinguda.”

Aquesta frase és la dedicatòria de l'autora. Després de fer les hipòtesis del títol del llibre recuperem la proposta feta pels grups d'alumnes. Busquem si la frase ens ajuda a tenir més informació sobre la hipòtesi o bé no ens aporta més informació. Iniciem un breu temps de conversa.

Continuem descobrint les primeres pàgines del llibre i ens trobem amb el següent poema:

Sigueu diferents amb els arbres

Els roures amics
parlaven als antics.
Però els arbres d'aquí
parlen tots amb mi.
Si sé alguna veritat
és perquè me l'han ensenyat.
Però si hi ha qui només vol parlar i explicar
i rebutja el paper d'oient,
dels llavis d'un arbre mai sortirà
una síl·laba per a qui no està atent.

Mary Carolyn Davies (1924)

Primer podem fer una lectura individual en silenci i després comentar el contingut del poema entre el grup; podem explicar algunes de les figures retòriques, com ara "Sigueu diferents amb els arbres", "Els roures amics parlaven als antics", "dels llavis d'un arbre mai sortirà una síl·laba per a qui no està atent"... Què ens vol explicar aquest poema?

Per acabar aquesta proposta, podem recitar el poema en veu alta de manera individual o de manera col·lectiva, posant especial atenció en el to, les pauses..., i intentant ajudar a la comprensió del text.

Proposta 5. Contextualització de la lectura

Finalitzarem aquesta primera part de la lectura compartint de manera col·lectiva algunes observacions sobre la novel·la que iniciarem. Caldrà situar l'alumnat en diferents aspectes per facilitar la comprensió de la història:

- Espai: podem explicar que aquesta història se situa a l'Amèrica del Nord i que, per tant, trobarem espècies d'arbres i animals que no coneixem. Cal introduir l'estratègia que no és necessari comprendre cada paraula per poder avançar en la lectura.
- Temps: entenem que la història comença a la tardor i que el pas del temps es pot observar en el tronc dels arbres al cap dels anys.
- Recursos literaris: a la novel·la trobem la personificació d'un arbre que esdevé el personatge principal. A partir d'aquí trobem moments de monòleg interior, preguntes que interpel·len el lector, diàleg amb els animals... I tanmateix, la novel·la barreja informació científica amb emocions.

Durant la lectura

Comencem la lectura de *L'arbre dels desigs*. Us recomanem fer una primera lectura silenciosa del primer capítol per facilitar un primer contacte i després llegir-lo en veu alta amb el gran grup.

També us animem que durant la lectura gaudiu de les diferents il·lustracions en blanc i negre que, a més d'acompanyar el text de la història, permeten centrar l'argument i anticipar alguns continguts.

La lectura guiada de *L'arbre dels desigs* ens permet treballar la conversa partint de les orientacions que trobareu en el dossier general. Plantejarem preguntes per anar assegurant la comprensió de l'alumnat al llarg dels capítols, així com activitats més globals i d'ampliació cada vegada que puguem donar per tancada una d'aquestes parts. Podem escollir aquelles preguntes de comprensió o bé les propostes de lectura que millor ajudin a fomentar el gust per la lectura en l'alumnat.

Al llarg de la història es poden situar els tres grans blocs: introducció, nus i desenllaç. El llibre està dividit en 51 capítols i hem dividit la història en les següents parts:

- Introducció: del capítol 1 al 7.
- Nus: del capítol 8 al 39; per la seva temàtica, en farem dos blocs:
 - Del capítol 8 al 14: el conflicte de la Samar.
 - Del capítol 15 al 28: el conflicte d'en Roig.
 - Del capítol 29 al 39: el passat d'en Roig.
- Desenllaç: del capítol 40 al 51.

És el moment d'iniciar la lectura. Recordeu: us proposem unes preguntes per assegurar la comprensió de la història i al final de cada part unes propostes d'ampliació per treballar diferents aspectes essencials de la lectura, en especial l'arbre com a ecosistema i el respecte per la natura.

Les preguntes per a la lectura guiada i compartida les trobareu classificades de la següent manera:

- Fil argumental (A): permeten assegurar la comprensió de la història, dels personatges, fer hipòtesis sobre la història...
- Domini del llenguatge(LI): vocabulari, reflexió del llenguatge...
- Coneixement del medi (C): característiques dels arbres, funcions i educació ambiental.
- Reflexió (R): permeten ajudar a reflexionar a l'alumnat, treballar valors i fomentar el sentit crític.
- Connexió emocional (E): la lectura ens permet connectar amb nosaltres mateixos i les nostres emocions.

D'altra banda, recordeu que les propostes més àmplies són justament propostes que podeu modificar i ajustar a la realitat de la vostra aula.

Ara sí, comencem!

Primera part de la història: introducció (capítols 1-7)

En Roig, el vell roure, es presenta i ens presenta l'entorn d'allà on viu, on ha estat durant molts i molts anys. Ens permet conèixer les seves característiques i funcions, així com el paper que té en el barri i la tradició que se celebra cada primer de maig, quan es penjen els desigs a les seves branques.

En aquesta part de la història també té molta importància la presentació de l'ecosistema natural de l'entorn d'en Roig, no només el barri on s'ubica sinó també els veïns i els animalons que conviuen al seu voltant.

C	Pàg.	Propostes	Tipus
1	10	Què pensem que vol dir en Roig quan diu que els ocells "són una delícia"?	LI
1	10	Què és un sicòmor?	C
1	10	Comentem el sisè paràgraf: "Tan aviat ens esteu abraçant com ens voleu convertir en taules i depressors linguals."	R
2	13	Cal comentar el vocabulari desconegut per a l'alumnat. Es pot il·lustrar amb imatges de roures. Vegeu el material de suport .	C
2	13	Qui està explicant aquesta història? Fer adonar l'alumnat que qui explica la història és l'arbre i ho fa amb un monòleg. L'autora ha utilitzat el recurs de la personificació: l'arbre té sentiments, raona, parla... com ho faria una persona.	R LI
2	14-15	Recollim les espècies d'arbre que s'han esmentat fins ara: roure, sicòmor, auró de sucre, ginebrer, arbre del paradís i palmera. Les relacionem amb la seva imatge i el seu fruit. Vegeu el material de suport .	C
3	19	Reflexió sobre el segon paràgraf: "En general, la gent em tracta bé quan em ve a veure. Sembla que entenguin que un nus massa estret em podria impedir créixer de la manera com he de créixer".	R
4	21	Què vol dir <i>manefla</i> ?	C
5	25-26	Cal comentar el vocabulari desconegut per a l'alumnat.	C
6	29	Reflexió sobre les diferents maneres de comunicar-se de les persones i altres éssers vius.	R
7	31-34	En Roig com a ecosistema: confeccionar un mapa mental d'en Roig, els éssers vius que hi conviuen i altres interaccions. Vegeu el material de suport .	A

A: fil argumental
LI: domini del llenguatge
C: coneixement del medi

R: reflexió
E: connexió emocional

Proposta 1. Desigs

Durant els primers capítols ens expliquen que en Roig és un arbre dels desigs. És probable que l'alumnat hagi pensat quin desig demanaria i que el vulgui compartir. Ens agradaria que finalment cadascú pogués explicar allò que desitja; hi haurà qui ho tindrà molt clar i qui encara no s'hagi decidit. Per això us proposem una seqüència d'activitats, entre les quals podeu escollir les que més s'adeqüin a la realitat de la vostra aula i del vostre alumnat.

Primer veiem **quins desigs han sortit en la lectura**, a les pàgines 19 i 20. Fem fixar l'alumnat en la diversitat de desigs que ha arribat a sentir en Roig i els podem demanar que en facin una classificació (materials o immaterials, probables o improbables...).

Així mateix, a partir de la relectura, es pot guiar una reflexió conjunta sobre desigs que depenen d'un mateix: "Desitjo treure un excel·lent a l'examen de geografia". I sobre l'últim desig: "Desitjo saber què desitjar". En aquest punt, poden sortir elements com la dificultat de saber què desitjar, l'esperança que un desig es compleixi, la possibilitat real d'obtenir quelcom... És important compartir i vetllar perquè respectin el punt de vista dels altres, encara que no sigui compartit.

Per altra banda, veurem que molta gent es planteja i s'ha plantejat desitjos. En coordinació amb el professorat de llengua estrangera, seria interessant **cercar informació sobre la tradició irlandesa de l'arbre dels desigs o en altres llocs del món** per tal de conèixer alguns dels orígens d'aquesta tradició i maneres de celebrar-la. Es pot plasmar la recerca d'informació en un petit mural per grups. Si realitzen aquesta activitat en anglès, es poden recollir paraules i expressions relacionades amb aquest tema en llengua anglesa.

Finalment, preguntarem als nens i nenes: **quin desig demanaries i per què?** L'objectiu de plantejar aquesta pregunta a l'alumnat és que puguin exposar quin desig demanarien i per quin motiu. Cadascú podrà escollir la manera de donar-lo a conèixer a la resta: oralment o per escrit, amb suports plàstics (murals, dibuixos...) o visuals (fotografies, PowerPoint, muntatges...).

Per acabar aquesta proposta, caldria compartir els diferents desigs expressats per l'alumnat. Els podem llegir, explicar... i després penjar en algun espai de l'aula o de l'escola que sigui visible. Com a proposta per poder penjar els desigs podem fer un arbre de manera col·laborativa amb diferents materials: dibuix amb paper d'embalar, amb caps de sabates apilades...

Proposta 2. Descripció d'un arbre

Aquesta proposta té com a objectiu treballar la descripció d'en Roig, el vell roure, i també la descripció de l'arbre que s'ha triat en la proposta 3 d'abans de la lectura. Cal aplicar el vocabulari après en el capítol 2.

Veurem la descripció d'en Roig que trobareu en el llibre:

“Em dic Roig, per cert.

Pot ser que ens coneguem? Recordeu un roure prop de l'escola primària? Gros, però no gaire? Amb ombra agradable a l'estiu, una bona coloració a la tardor?

Puc dir amb orgull que sóc un roure roig americà, també anomenat *Quercus rubra*. El roure roig és un dels arbres més comuns d'Amèrica del Nord. Només al meu veïnat, som centenars i centenars estenent les arrels per sota la terra com una colla d'aficionats a fer mitja amb un objectiu entre cella i cella.

Tinc l'escorça estriada, d'un color gris vermellós; fulles membranoses amb lòbuls punxeguts, arrels tossudes i insistents i, mal m'està el dir-ho, el millor color de tot el carrer quan arriba la tardor. 'Roig' no em fa justícia, ni de bon tros. Quan arriba l'octubre, sembla que estigui en flames. És un miracle que els bombers no em vulguin ruixar amb la mànega cada tardor.

Potser us sorprendrà saber que tots els roures rojos ens diem Roig.”

Opcions multinivell per fer la descripció de l'arbre triat (proposta 3 d'abans de la lectura) de manera individual:

- Omplir la fitxa de descripció de l'arbre (vegeu material de suport, pàgina 42).
- Ordenar les frases de la descripció de l'arbre ja donada.
- Escriure una descripció breu a partir d'un guió.
- Escriure una descripció llarga de diferents paràgrafs.
- Lectura en veu alta del text elaborat.
- Traducció de la descripció.

En aquesta proposta seria convenient comptar amb el suport d'un segon docent o bé realitzar-la en algun espai de desdoblament amb la meitat del grup, per poder oferir el suport necessari als alumnes en l'elaboració del text.

Proposta 3. Els personatges I

Aquesta proposta pretén treballar els personatges, les seves cultures i la seva situació geogràfica. Dividirem la proposta en diferents fases:

- Fase 1. Detectem els personatges que han sortit durant els capítols d'aquesta part de la història. Podem fer-ho amb una conversa, rellegant els capítols... Es tracta d'anomenar els principals personatges: en Roig (arbre), la Bongo, la Samar, l'Stephen, les seves famílies...

- Fase 2. Caracteritzem per escrit aquests personatges; ho podem fer per grups i cadascun en tria un. Fem una llista dels diferents aspectes: nen, animal, home, vegetal, colors, mida... Una vegada tenim determinades les característiques, les podem compartir amb tot el grup classe. (Vegeu material de suport, pàgina 42).
- Fase 3. Es reparteixen els diferents personatges que s'han treballat entre l'alumnat per petits grups i es pautava una mida de representació (per exemple, un full de dibuix) per dibuixar i pintar el personatge. Aquesta activitat es pot realitzar de manera transversal amb l'àrea d'educació artística.

Segona part de la història: nus

Hem dividit el nus en tres parts: el conflicte de la Samar, el conflicte d'en Roig i la història d'en Roig. Aquesta part de la història i també el desenllaç estan marcades per les paraules FORA i QUEDEU-VOS. La reflexió al voltant d'aquestes dues paraules dona sentit als dos conflictes que viuen en Roig, el vell roure, i la Samar, una nena que arriba al barri de molt lluny amb la seva família. Encara que la situem en dues parts diferenciades, aquestes es relacionen i complementen el desenvolupament del nus de la història.

“La natura no sempre és bonica, ni justa, ni amable.”

“Els arbres estem fets per escoltar, per observar, per resistir.”

El conflicte de la Samar (capítols 8-14)

L'arribada de la Samar i la seva família al barri provoca diferents situacions i reaccions. La família de la Samar ve d'un país llunyà, d'una cultura diferent. L'acollida i l'acceptació d'aquesta nova família en el barri provoca reaccions diferents. La petita Samar se sent sola i té un desig: voldria un amic. Al final d'aquests capítols un jove fa una pintada en el tronc de l'arbre. En Roig se sent ferit; té una nova marca, una marca que fa mal: la paraula FORA.

C	Pàg.	Propostes	Típus
8	35-36	Qui és la Samar? Què hi té a veure, amb en Roig?	A
8	37	Què és un opòssum? Què vol dir subornar?	LI
8	35	“La Samar té l'aire d'una persona que ha vist massa coses. Una persona que vol que el món es calmi una mica.” És possible <i>veure massa coses</i> ? Què vol dir? Què vol dir que <i>el món es calmi una mica</i> ?	R
8	38	Podeu esmentar alguna sorpresa que hagueu tingut vosaltres?	E

8	38	Per què creieu que els animals acollien la Samar i s'hi acostaven?	R
9	40	Per què deu desitjar un amic la Samar?	R
10	41-43	Esmenteu coses bones i dolentes que li poden passar a un arbre al llarg de la seva vida. Què fa en Roig en moments difícils.	C
11	46	Què vol dir plançó?	LL
11	49	Què és una radicel·la?	LL
12	51-53	Hipòtesi: què penseu que han escrit al tronc d'en Roig, tenint en compte les seves observacions. Primer penseu de manera individual, després per parelles i, finalment, consensueu una hipòtesi en grup.	A
13	58-59	Comproveu la vostra hipòtesi amb la paraula que han escrit en el tronc d'en Roig. Us esperàveu la paraula FORA? Per què l'han escrit?	A
14	61-62	Podem fer un mural entre tots o en grups per imaginar el barri d'en Roig: les cases, l'arbre enmig del jardí, les arrels... <i>Aquest recurs és especialment útil per a l'alumnat amb més dificultats cognitives o lingüístiques per representar el lloc on es desenvolupa la història i assegurar la comprensió.</i>	C
14	63	Per què diu en Roig: "M'estimo molt les persones"?	E
14	63-64	"El nostre barri havia rebut amb els braços oberts moltes famílies que venien de lluny. Què era diferent aquest cop?" Què podia fer en Roig? I què podries fer tu en situacions semblants?	R

Ll: domini del llenguatge

C: coneixement del medi

R: reflexió

A: fil argumental

E: connexió emocional

Proposta 1. Els personatges II

Aquesta proposta pretén treballar els personatges, les seves cultures i la seva situació geogràfica. Dividirem la proposta en diferents fases.

Seguirem les tres fases que s'han introduït en la proposta del bloc "Els personatges I":

- Fase 1. Detectem els personatges que han sortit durant els capítols d'aquesta part de la història. Podem fer-ho amb una conversa, rellegant els capítols... Es tracta d'anomenar els principals personatges: en Roig (arbre), la Bongo, la Samar, l'Stephen, les seves famílies...

- Fase 2. Caracteritzem per escrit aquests personatges; ho podem fer per grups i cadascun en tria un. Fem una llista dels diferents aspectes: nen, animal, home, vegetal, colors, mida... Una vegada tenim determinades les característiques, les podem compartir amb tot el grup classe. (Vegeu material de suport, pàgina 42).
- Fase 3. Es reparteixen els diferents personatges que s'han treballat entre l'alumnat per petits grups i es pautava una mida de representació (per exemple, un full de dibuix) per dibuixar i pintar el personatge. Aquesta activitat es pot realitzar de manera transversal amb l'àrea d'educació artística.

A més, afegirem la fase 4:

- Fase 4. Les cultures del barri. Podrem fer relectura del capítol 14, que ens explica d'on provenen alguns dels personatges.

“Al llarg dels anys, moltes famílies havien convertit aquelles cases en la seva llar. Nadons i adolescents, avis i besavis. Parlaven xinès i espanyol, ioruba, anglès i crioll francès...

Feia uns quants mesos, una família nova, la família de la Samar, va llogar la casa blava. Venien d'un país llunyà.”

Presentem un mapamundi (mida pòster) per poder situar amb una marca les terres des d'on han vingut les famílies del barri.

Per finalitzar, en el mapamundi també hi penjarem els personatges que hem dibuixat i en Roig.

Proposta 2. Aire lliure

Us proposem que rellegiu els capítols 10 i 11 del llibre gaudint de l'espai exterior. Aproveiteu l'ocasió al pati, al jardí o a l'hort de l'escola o, si podeu, sortiu a un parc o bosc... prop del centre educatiu.

Si trobeu un roure, un arbre monumental al voltant de l'escola, aprofiteu-ne l'ombra per fer la lectura: és un entorn privilegiat per fomentar el gust per la lectura i gaudir d'un ambient ideal per fixar-nos en els arbres i tenir present en Roig.

Abans de sortir a fer la lectura us recomanem que:

- Definiu el tipus de lectura que fareu: individual, col·lectiva, en veu alta... Podem preparar prèviament el capítol i pautar quin tros llegeix cadascú.
- Assegureu els recursos per a la comprensió dels textos escollits. Vocabulari, significat... i imatges que ens transmet el text.
- Planifiquem el material necessari, si cal acompanyament d'un altre adult per poder sortir fora del centre, els llibres que cal portar per fer la lectura, el material de consulta...
- Prepareu la nota de la sortida amb el grup d'alumnes explicant a les famílies l'activitat i el seu motiu.

El dia de la sortida:

- Gaudiu de la lectura preparada a l'aula. Dediqueu temps a llegir a poc a poc (cuideu l'expressivitat, els silencis, l'entonació...) i a parlar de les sensacions que teniu en fer la lectura.
- Podeu gravar la lectura al voltant de l'arbre per després poder visualitzar i difondre l'experiència.
- Situeu l'alumnat sobre l'arbre escollit per fer la lectura. Per què hem escollit aquest espai?
- Quines diferències trobeu entre fer la lectura dins de l'aula i fer-la a l'exterior? Comenteu-ho amb l'alumnat.

Després:

- Comentem quines emocions ens ha despertat la lectura.
- Si hem gravat la lectura, podem visualitzar-la conjuntament i comentar aquells aspectes que podem millorar, canviar o bé potenciar de la lectura feta.

Proposta 3. Ser qui ets

“Realment, que t'agradi molt ser qui ets és un gran do.”

Durant la lectura, en Roig en diferents moments es defineix a ell mateix i està content de ser qui és. És important poder transmetre a l'alumnat la necessitat d'acceptar-nos i estimar-nos com som.

Us proposem fer una dinàmica de grup per conèixer-nos més entre l'alumnat del grup classe.

La dinàmica és la següent:

- De manera individual en un full A4:
 - Cada nen o nena dibuixa el perfil d'un arbre amb retolador negre.
 - Escriu en el tronc el seu nom i en les branques escriu diferents adjectius que defineixen com és.
- Per parelles: ens intercanviem els papers i el company o companya dibuixa un arbre al costat de l'arbre dibuixat i escriu dos adjectius positius que defineixen el company o companya.
- Intercanviem el paper amb diferents companys i companyes que fan un arbre i escriuen dues paraules.
- Al finalitzar l'activitat l'alumnat podrà tenir un bosc d'arbres que aporten la visió que tenen la resta de companys i companyes d'ell o ella.
- Tancament de la proposta: conversem sobre quins adjectius ens sorprenen que els companys i companyes hagin escrit. És important que cada infant se senti valorat per la resta del grup classe: cal positivitzar i fomentar els aspectes valuosos que té cada infant.

El conflicte d'en Roig (capítols 15-28)

L'aparició de la paraula FORA no només afecta la Samar quan la veu, sinó que també afecta en Roig. Al voltant del vell roure, no només hi ha un bonic ecosistema ple de vida i d'animals, també hi són presents dificultats de convivència. La Francesca, la seva propietària, vol tallar en Roig.

En Roig decideix trencar el seu silenci abans de ser tallat i intentar concedir el desig de la Samar.

C	Pàg.	Propostes	Tipus
15	66-71	Per què vol tallar l'arbre la Francesca? Feu una llista.	A
15	69	Diferenciar entre desig i amenaça: busquem-ne la definició.	R
16	74-75	Penseu quins noms poden tenir les mofetes que fan bona olor i les òlibes que es posen noms de persones assenyades.	LI
17	77	Quan la Samar vegi el que hi ha escrit en el tronc, que pensarà?	E
17	78	En Roig, quan veu que la Samar marxa cap a casa seva després de descobrir la paraula FORA, diu: "Aguantant ben dreta, enfonsant les arrels". Què creieu que ens vol dir en Roig?	R
18	82	Quines coses preocupen en Roig? Per què?	A
19	86-87	Hipòtesi: què pot ser la clau que dona la Bongo a la Samar?	A
19	88	Reflexionem sobre el llenguatge d'en Roig: "Un dels avantatges de saber escoltar és que aprens moltes coses sobre com funciona el món". Per què?	R
20	90	Què ens fa amics? Què tenen en comú en Roig i la Bongo?	R
21	97	Quina idea deu covar en Roig? Per què la Bongo diu que la Francesca vol convertir en Roig en un escuradents? Per què discuteixen d'en Roig els llogaters?	A/LI
21	95-102	Hipòtesi: en Roig diu que vol ajudar la Samar a complir el seu desig; la Bongo, en canvi, diu que no és el moment. Què en penseu?	R
22	103	Quin pla creieu que tenen previst en Roig i la Bongo?	A
23	108	Funciona el pla?	A

24	112	En què consisteix el segon pla?	A
25	119	Funciona el pla?	A
26	122	Treball de les dites del corbs: Podeu buscar altres dites d'animals i compartir-les.	LL
27	128	La Bongo deslliga el desig de la Samar. De quina manera ho fa?	A
28	131	Quin és l'objectiu de donar el desig a l'Stephen?	A

Ll: domini del llenguatge

C: coneixement del medi

R: reflexió

A: fil argumental

E: connexió emocional

Proposta 1. Els personatges III

Recuperem la proposta 1 (Els personatges I) de l'inici, la part que fa referència al conflicte de la Samar, i seguim les fases que s'expliquen tot incorporant els nous personatges que surten en els nous capítols llegits, en aquest cas la Francesca, la policia i el periodista.

L'objectiu final és complementar el mapamundi amb els nous personatges.

Proposta 2. Les funcions d'en Roig

Aquesta proposta té com a objectiu respondre a les preguntes: penseu que en Roig està satisfet de la seva vida fins aquell moment? En Roig ha fet les seves funcions? A partir de les seves paraules de la pàgina 87.

“Sí, havia proporcionat ombra de sobres. Havia produït oceans d'oxigen perquè la gent respirés. Havia estat la llar d'una desfilara inacabable d'animals i d'insectes.”

Per realitzar aquesta proposta cal partir dels coneixements previs que tingui l'alumnat sobre les funcions de l'arbre.

Prèviament. Conèixer les funcions dels arbres.

- Si l'alumnat ja té coneixements previs, podem dedicar aquest temps a recollir les idees que tinguin i a escriure les principals funcions en gran grup.
- Si l'alumnat no té gaires coneixements previs, podem proposar fer una petita recerca d'informació sobre les funcions que fa l'arbre; es pot realitzar en petits grups de treball o amb la col·laboració de les famílies. Finalment, compartirem el que han trobat entre tots.

Desenvolupament. Podem rellegir en veu alta algunes pàgines de la història de *L'arbre dels desigs* i anar subratllant les funcions que fa en Roig.

Podeu recollir les funcions que ha fet aquest vell roure en una llista a la pissarra i contrastar-les amb les que els alumnes ja coneixen.

Una altra opció és poder fer una conversa-reflexió partint de la cita que trobareu més amunt i parlar sobre si en Roig ha fet les seves funcions. Què creieu?

Proposta 3. Paisatge de nit

Durant la lectura del capítol 19 i 20 en Roig ens explica com és la seva vida durant la nit. És molt bonic llegir aquest paisatge de nit a poc a poc: la relació que té amb els diferents animals, el silenci... és una bonica composició que pot ajudar a conscienciar els infants sobre la bellesa que transmeten aquestes paraules.

Després de treballar la composició de nit amb els alumnes, proposem utilitzar una sessió de l'àrea de plàstica o bé un altre moment de la vida de l'aula per poder representar amb un dibuix aquesta imatge de la nit. També podem donar l'oportunitat de simbolitzar amb diferents elements els personatges i els animals del paisatge fent una composició abstracta.

Si voleu fer-hi participar la resta de la comunitat educativa (pares, mares, exalumnes, avis...), podeu convidar-los a col·laborar en el dibuix.

La història d'en Roig (capítols 29-39)

En Roig explica els records del barri; sabrem com va ser la vida dels avantpassats de la Francesca i la seva relació amb el vell arbre. Això ens ajuda a entendre l'estima que té l'arbre pel barri i pels veïns i veïnes que hi viuen.

La Samar i l'Stephen seran testimonis de la narració del vell roure i descobriran el secret dels arbres. Tots dos decidiran actuar buscant esperança per canviar la realitat que estan vivint: l'acollida de la família de la Samar i la tala de l'arbre.

Us proposem fer una lectura sense presses dels capítols 30 al 39 seguits per gaudir de la lectura i assegurar la comprensió de la història de la família de la Francesca en relació amb la vida d'en Roig, ja que creiem que és una de les claus del desenllaç.

C	Pàg.	Propostes	Tipus
29	135	Com se senten la Samar, els seu pares i l'Stephen després de llegir la paraula FORA?	E
29	136	Quina norma trenca en Roig i per què ho fa?	A
30	138	Per què pensen que estan somniant l'Stephen i la Samar?	R
31	140-141	Qui era la Maeve?	A
31	142	Quina relació tenia amb en Roig? Aleshores en Roig era un arbre dels desigs?	A
32	143	Qui és l'Esquellinc? Quina relació té amb en Roig i la Maeve?	A
32	145	Per què patien en Roig i l'Esquellinc? Quin va ser el primer desig?	A
33	147-148	Què va fer la gent del barri quan van veure el desig penjat?	A
34	150	Hipòtesi: què penseu que hi havia al farcell? (Sense mirar el capítol 35.)	R
35	151	A què es refereix la frase: "Em va somriure, i també els parracs que onejaven de bon matí amb la brisa"?	LL
36	153	Per què van deixar el nadó?	A
37	155	Tractament de la família; enllaç al dossier El Gust per la Lectura sobre les famílies.	R
37	156	Expliqueu la relació de l'Ama amb la natura i el barri.	A
37	157	Quina relació hi ha entre l'Ama i la Francesca Maeve?	A
38	159	Llegiu a poc a poc i amb calma la lectura. Gaudiu!!! Podeu comentar la frase: "Oï que el desig de la Maeve s'havia fet realitat al cor de l'arbre dels desigs? No volia dir allò que tot era possible?"	R
38	159	"Però tothom necessita esperança." El desig que vàreu formular al principi de la lectura, s'està complint? Per què? Tens esperança? Què sents quan desitges alguna cosa?	E
39	162	Després de la història que els explica en Roig, què diuen i fan la Samar i l'Stephen?	A

LI: domini del llenguatge

C: coneixement del medi

R: reflexió

A: fil argumental

E: connexió emocional

Proposta 1. Els personatges IV

Recuperem les propostes “Els personatges I, II i III” i seguim les diferents fases que s’expliquen incorporant els nous personatges que surten en els nous capítols llegits, en aquest cas la Maeve, esquirols (noms), el bebè: Amadora...

L’objectiu final és complementar el mapamundi amb els nous personatges.

Tercera part de la història: desenllaç

En el desenllaç de la història d’en Roig: descobrirem la resolució del doble conflicte que s’ha plantejat anteriorment.

El final (capítols 40-51)

La resolució dels dos conflictes marca el final de la història de *L'arbre dels desigs*.

És el primer de maig, el dia que se celebra la tradició de penjar desigs de l’arbre. Aquest any hi ha molts infants que pengen desigs molt especials a les velles branques amb paraules com QUEDEU-VOS. Paral·lelament, la Samar i l’Stephen recuperen un vell diari de la família de la Francesca per intentar salvar en Roig de ser tallat.

C	Pàg.	Propostes	Tipus
40	164	Creieu que està bé que en Roig hagi trencat la norma?	R
40	164	Què penses de la frase: “—Ho has fet, estimat Vell Arbre Savi, perquè tenies una història per explicar”.	R
41	166-167	Com relacioneu el que acaba de passar amb la frase: “La mala intenció d’una criatura és un bon mos per a una altra”.	C
41	168-170	Què decideixen fer a partir d’ara la Samar i l’Stephen?	A
41-42	TOT	Feu una llista del que va passant durant el dia previ i el que la Francesca diu que passarà el dia dels desigs. Material de suport .	A
43	177	Quin significat pot tenir la paraula <i>arrel</i> i la paraula <i>corcat</i> segons si es parla d’un arbre o una dent?	LI
43	177-178	Què és un arboricultor? Ho són els senyors de l’empresa TrencaTrons? Per què té por en Roig?	LI/A
43	179-180	Per què volen tallar en Roig a la tardor?	C

44	182	En la conversa de la Francesca amb la Samar i l'Stephen, els infants li diuen que l'arbre és viu. Què vol dir?	R
44	183	Què obre la clau que la Bongo va donar a la Samar?	A
44	186	Què volen aconseguir trobant el diari de la Maeve?	A
44	186	Què vol dir la Francesca quan diu: "Només és un arbre"? Hi esteu d'acord?	R
45	TOT 190-191	Per què aquella nit en Roig no va descansar? Què tenen d'especial aquestes pàgines? Ens fixem en la nit estrellada...	A
46	196	Hipòtesi: per què creieu que hi ha molta gent, en especial de l'escola, penjant desigs?	R
47	197-198	Com és que tothom penja el mateix desig? Què diu? Per què? (Penseu en la Samar i en Roig.)	A
47	200	Per què donen el diari a la Francesca? Només parla de l'arbre?	A
48	202	Per què en Roig diu que el dia que el volen tallar sembla una festa de comiat?	R
49	205-207	Què fan els animals que habiten en Roig? I per què? Podeu fer un dibuix de com van arribant a l'arbre. Material de suport.	A
49	208-209	Després de llegir el diari i penjar el desig de la Maeve a l'arbre, què decideix la Francesca? Per què?	A
46- 49	TOT	Completeu la graella del material de suport per fer la llista del que passa realment el dia dels desigs.	A
50	TOT	Com penseu que se senten la Samar, l'Stephen i en Roig?	E
51	TOT	Gaudiu del desenllaç... i recordeu aquesta història quan veieu un arbre que us agradi. Si teniu algun dubte, comenteu-lo entre vosaltres.	E

Ll: domini del llenguatge

C: coneixement del medi

R: reflexió

A: fil argumental

E: connexió emocional

Proposta 1. Pros i contres de tallar en Roig

Aquesta proposta ens permet debatre, partint del text, els arguments a favor i en contra de tallar en Roig. Us proposem fer un debat, si és possible en algun moment amb la meitat del grup per poder garantir la participació de tots i totes.

Per preparar aquest debat caldria:

- Decidir l'organització del debat. Podem fer tres equip del grup classe: el primer defensaria els arguments a favor de tallar l'arbre, el segon els arguments en contra i el tercer faria el guió del desenvolupament del debat fent de presentadors i mediadors de la dinàmica.
- Donar temps per poder preparar la dinàmica i consensuar els arguments de cada grup.

Us adjuntem una llista de pros i contres de tallar en Roig que poden ajudar a preparar el debat:

Pros	Contres
Manteniment de les canonades	Vida de l'arbre: oxigen, ecosistema...
Reduir els residus que genera pels desigs	Habitatge i aliment d'animals i insectes
Tranquil·litat de la zona	Dia dels desigs
Més sol a les cases	Ombra
Menys fulles i aglans al terra	Ser testimoni de la història: espai de relació
	Bellesa del paisatge

- Assaig general de la dinàmica per poder defensar de manera consensuada els arguments que s'han preparat durant les sessions preparatòries.
- Realització del debat: preparem l'aula, inclús l'escenografia, per poder realitzar el debat de la manera que han preparat els infants.

L'objectiu final és crear una opinió consensuada entre tota l'aula.

Proposta 2. Acudits d'arbres

En Roig és un arbre molt divertit, tota la seva història està impregnada del sentit de l'humor, metàfores, jocs de paraules..., i ens explica les seves vivències, experiències i emocions.

En un moment del desenllaç, quan l'arbre està quasi preparat per ser tallat, la nit abans explica a la Bongo un acudit que diu així (pàg. 191):

—Què diu un arbre als seus amics?
—No ho sé. Què?
—No em deixeu plantat.”

Cal assegurar la comprensió del text i que l'alumnat entengui el sentit de l'humor que té l'arbre, tot relacionant les funcions, característiques... del món vegetal i la utilització del text.

Us proposem que organitzeu l'aula per desenvolupar grups de treball cooperatiu (1-2-4); una vegada fet aquest agrupament, compartim la consigna amb tot l'alumnat: inventeu un mínim de tres acudits d'arbres. Per fer aquests acudits penseu en les funcions, les característiques, els tipus d'arbre i tot allò que heu après durant la lectura del llibre i, sobretot, deixeu volar la imaginació.

Cada grup tindrà temps per pensar diferents idees, recuperar alguns dels coneixements, buscar referències en els diferents suports realitzats durant la lectura... i anirà escrivint en forma d'acudit o frase enginyosa amb sentit de l'humor.

Quan acabin de redactar les idees que han pensat els infants, fem una ronda d'acudits entre els diferents grups per compartir-los. Gaudiu d'aquest moment!

Aquesta proposta pot necessitar un segon docent de suport o bé alguna adaptació per a algun alumne o alumna en concret.

Després de la lectura

Les dues últimes frases de la història d'en Roig són:

“Els arbres no sabem explicar acudits.
Però sí que sabem explicar històries.”

Hem acabat la lectura de *L'arbre dels desigs*. És el moment d'acabar de consolidar molts dels aprenentatges assolits durant el temps de lectura, durant el temps de conversa i durant el temps de construcció de coneixement compartit.

Les propostes que us fem a continuació també pretenen recuperar les hipòtesis fetes a l'inici de la lectura i contrastar si han resultat ser encertades en el desenvolupament de la història, així com fer la conclusió de tot el procés lector fet durant aquests dies o setmanes.

En aquesta part final, us fem també unes propostes de treball per acabar de consolidar els diferents aprenentatges, gaudir de la lectura i desenvolupar l'estima pels arbres.

Proposta 1. Comprovarem hipòtesis inicials

Aquesta proposta pretén recuperar les hipòtesis que l'alumnat va fer a la proposta 1: idees que suggereix el títol del llibre (abans de la lectura). Ho podem fer de la següent manera:

- Ens agrupem en els grups cooperatius que hem utilitzat per realitzar la proposta abans explicada.
- En cada grup escrivim en 2-3 ratlles el que ha estat l'argument de *L'arbre dels desigs*.
- Recuperem les idees que tenim penjades a l'aula fetes abans d'iniciar la lectura. Llegim i comentem el que havíem escrit.
- Comprovarem si tenen alguna relació entre la hipòtesi inicial i l'argument que hem llegit en el llibre.
- Compartim les descobertes fetes amb la resta del grup classe.

Proposta 2. Dibuixem diferents parts de la història

Us proposem escollir els moments més destacats de l'argument de la història de *L'arbre dels desigs* i representar amb dibuixos els moments més rellevants del conte, per exemple amb un mínim de sis moments.

Us proposem diverses opcions:

- Opció 1. Decidir entre tots els moments més destacats de l'argument.
- Opció 2. Fem grups del grup classe per tal que cada un decideixi un moment de la història per dibuixar. Abans de començar a fer el dibuix, tot el grup classe ha de compartir i consensuar els moments que dibuixarà per tal de representar tot l'argument.
- Temps de dibuix i representació de la història. Podem triar diferents tècniques per fer-ho. Cal tenir present que el format o mida del suport per fer el dibuix haurà de ser igual per a tots els grups, per exemple paper de dibuix A4.
- Ordenem cronològicament els sis moments de la història del llibre de manera conjunta amb tot l'alumnat de l'aula.
- Busquem un espai a l'aula o al passadís per visualitzar el treball fet.
- Podem completar l'equip amb l'elaboració de petits textos explicats que poden complementar els dibuixos fets per l'alumnat.

Proposta 3. Llegenda hindú

Hi ha una llegenda hindú, que recollim adaptada a continuació, sobre l'arbre dels desigs que diu:

“Un dia d'estiu que feia molta calor, hi havia un viatger cansat. Al costat del camí es va trobar un gran arbre i va decidir seure al costat del tronc per descansar.

Com que gaudia de l'ombra de l'arbre es va relaxar i va pensar:

—Que afortunat seria si tingués un got d'aigua fresca!

Al cap d'uns moments va aparèixer una gerra amb aigua. Després de beure l'aigua, va pensar:

—Ara que ja no tinc set, que feliç seria si tingués un llit! Aquest terra és molt dur.

Al cap d'uns moments va aparèixer un llit suau. Aleshores va pensar:

—A casa no tinc ni un coixí ni un llit així. Si tingués aquí un gran banquet seria un dia perfecte.

Al cap d'una estona va aparèixer una gran taula amb molt menjar! L'home va pensar:
—Estic en un lloc desconegut i prop de la selva, podria venir un tigre i fer-me mal.

Uns segons més tard va aparèixer un tigre i se'l va menjar! Des d'aleshores els habitants d'aquell poble varen anomenar l'arbre, l'arbre dels desigs de la pau: si només demanes desigs per a tu, poden anar contra tu; si demanes un desig de pau i de bé per a tothom, segurament es farà realitat.”

Després de llegir i comentar la llegenda hindú de l'arbre dels desigs, podem establir elements comuns entre els dos arguments i quines són les diferències.

Elements comuns	Diferències

Aquesta proposta ens permetrà descobrir altres històries on té presència un arbre dels desigs que és important per al seu entorn, per als seus habitants.

ACTIVITATS D'AMPLIACIÓ

Proposta 4. Interculturalitat

Durant tota la història de *L'arbre dels desigs* en Roig ens explica la vida del barri, del seu entorn, de l'ecosistema on viu. Fa molta incidència en la diversitat de cultures i de persones de diferents procedències que han viscut al barri.

Com diu en Roig (pàgina 143):

“... nouvinguts d'altres terres afegien la seva música, el seu menjar i les seves llengües al nostre petit racó de món.”

Primer de tot, us proposem que recolliu algunes mostres de la diversitat cultural i ambiental: cultures, països, llengües, menjars, utilització dels arbres... Per exemple, la cultura irlandesa, el barri on hi ha en Roig, el Marroc, Itàlia...

Podeu fer-ho oralment o omplint el següent esquema:

Personatge	Relació amb l'arbre	Cultura	Característiques que destaquen

Després de recollir les diferents cultures, us suggerim que la segona proposta sigui fer una enquesta com a grup classe per treballar i analitzar la diversitat cultural que hi ha a l'aula.

El procés seria el següent:

- Crear un model de preguntes conjuntament a l'aula perquè les contesti cada família, mitjançant un formulari Google o bé una enquesta.
Les preguntes poden ser com les següents:
 - On has nascut tu? I els teus pares? I els teus avis?...
 - Quines funcions ha fet l'arbre a casa teva: fer foc, donar fruit, decoració...
- Recollir les respostes. Podem fer-ho amb els resultats del formulari digital o bé fent la recollida de dades. Podem representar amb gràfics les dades obtingudes i treure conclusions de la diversitat que tenim al nostre entorn, destacant que, com la família de la Francesca, no tots hem nascut en el mateix lloc.

Proposta 5. Lectura expressiva de fragments

Demaneu als alumnes que triïn un fragment de la història que els hagi agradat especialment, sigui pel motiu que sigui, perquè l'han trobat ben escrit, bonic, trist, alegre, perquè han pogut fer alguna connexió amb els seus sentiments, emocions, vivències...

Un cop han triat el fragment, els demaneu que se'l preparin perquè el llegiran en veu alta als seus companys. Han de fer una lectura expressiva que comuniqui el que volen transmetre. Primer faran la lectura i després comentaran breument per quin motiu l'han triat.

És una activitat que demana un clima d'aula especial, íntim... perquè la lectura arribi directament a les emocions dels qui escolten. També requereix respecte per la tria i les opinions dels companys.

Amb aquesta activitat volem posar en relleu el valor que té un text literari llegit amb intenció comunicativa i estètica.

Proposta 6. El passat del nostre arbre

La proposta que us fem a continuació pretén ser una activitat d'enriquiment després de llegir, comentar i compartir la lectura de la història del passat d'en Roig, el vell roure, com hem recomanat a l'inici de la presentació de la tercera part del conte en aquesta proposta didàctica (del capítol 30 al 39).

Recuperem el treball de l'arbre que hem escollit en la proposta 2: descripció de l'arbre durant la lectura dels primers capítols i que hem descrit en l'actualitat: espècie, característiques... Si ho hem plasmat d'alguna manera, per exemple fitxa amb el dibuix i la descripció, caldrà tenir-la a prop per realitzar la proposta.

També hi ha l'opció d'imaginar-nos l'arbre que després treballarem si no tenim cap arbre a prop dels infants o bé no hem fet la proposta de la descripció de l'arbre.

Tenint l'arbre davant, dediquem una estona a pensar i a imaginar el passat del nostre arbre. Per guiar aquesta estona que els infants pensen sobre el seu arbre, podem comentar algunes idees que ajudaran:

- Com imagineu l'arbre de jove?
- Quins animals han viscut al seu voltant?
- Alguna persona de la vostra família ha estat present en la vida de l'arbre?
- Quan temps fa que forma part de la vostra vida? Éreu molt petits?

Una vegada tenim la imatge mental del passat del nostre arbre els infants poden compartir com imaginem el passat de l'arbre i després els animarem que expressin per escrit la història que han pensat. Podem complementar l'explicació de l'arbre amb un dibuix de la imatge que imaginem o directament només l'expressem artísticament per poder garantir la participació de tot l'alumnat.

Proposta 7. Què puc fer amb el meu arbre?

En aquesta activitat recuperarem l'arbre important per a cadascú de la proposta 3: l'arbre que tinc proper ("Abans de la lectura"); el que pretenem és que tothom pugui plantejar-se què pot fer en el seu favor pensant en l'anàlisi i descripció que hem fet anteriorment. De ben segur que sorgiran propostes interessants, ja siguin dedicades a l'arbre mateix, els animals del seu ecosistema o la sensibilització de les persones que hi tenen contacte. Podem fer una planificació de les diferents accions que podeu fer a favor de l'arbre i compartir-les a l'aula, tant oralment com per escrit.

Alguns exemples que poden ser una idea per l'arbre:

- Fer cartells per explicar la història de l'arbre.
- Demanar que el facin arbre monumental.
- Vetllar pel manteniment de la zona vegetal.

Avaluació final

A l'inici d'aquesta proposta didàctica ja vàrem comentar la importància de poder acabar el procés de lectura amb cada infant fent una autoavaluació dels diferents continguts que ha treballat:

- Coneixement de l'autora
- Comprensió de la història
- Coneixement lingüístic
- Relació amb l'entorn
- Participació en les activitats

Per realitzar aquesta rúbrica, cal haver explicat a l'inici de la lectura què avaluarem i que l'alumnat en sigui conscient.

Cada alumne llegeix i fa la rúbrica de manera individual i després es comparteix. Cada contingut que s'ha d'avaluar té diferents nivells i l'alumnat decideix quin nivell assoleix marcant la casella que considera que correspon als aprenentatges.

Després de realitzar la rúbrica cada alumne estableix un diàleg de manera individual o col·lectiva amb el docent per tal d'establir conjuntament l'avaluació final de la lectura.

A continuació, us proposem una rúbrica que és un exemple d'un centre que ha treballat la lectura de *L'arbre dels desigs*.

Cal destacar que les rúbriques caldria fer-les amb l'alumnat a l'aula, tenint present els objectius generals del grup classe. Per altra banda, si hi ha alumnat amb un pla individual, caldrà adaptar els continguts i objectius de l'avaluació de la lectura i de la rúbrica.

RÚBRICA

	NOVELL	PRINCIPIANT	AVANÇAT	EXPERT
Coneixement de l'autora	Conec el nom de l'autora.	Conec el nom de l'autora i algun aspecte de la seva vida.	Conec el nom de l'autora i diversos aspectes de la seva vida.	Conec el nom de l'autora, algun aspecte de la seva vida i les seves obres.
Comprensió de l'argument	Puc explicar el fil argumental de la història.	Puc explicar el fil argumental de la història i ordenar les seqüències de la història.	Puc explicar la història, ordenar-la i recordar alguns personatges.	Recordo la història i la puc explicar amb detalls.
Coneixement de la llengua	He après una o dues paraules noves.	He après una o dues paraules noves que puc explicar.	He après més de tres paraules noves que puc explicar.	He après més de tres paraules noves i les he utilitzat per fer descripcions d'arbres.
Relació amb l'entorn	Sé que en Roig és un arbre de ciutat.	Sé que en Roig és un arbre de ciutat. Puc dir una o dues de les funcions que fa.	Puc explicar el paper d'en Roig en el seu ecosistema.	Puc fer una llista de pros i contres de tallar en Roig i descriure la seva implicació en el barri.
Resolució de les propostes	He fet les activitats sol, algunes vegades amb ajuda.	He fet les activitats de manera col·lectiva.	He fet les activitats de manera cooperativa.	He fet les activitats de manera cooperativa i aportant idees.
Convivència i participació	M'ha costat participar en les diferents propostes.	Depèn de si m'agradava la proposta m'hi he implicat més o menys.	He gaudit de les propostes.	He gaudit molt de les diferents propostes fetes de manera col·lectiva.

També podem establir una conversa a partir de tres preguntes:

Què he après:

- dels arbres
- dels animals
- de les persones

Primer els ho farem pensar individualment i després compartirem les reflexions.

Recull de propostes

Com veureu a la graella que trobareu a continuació, s'ofereixen diferents propostes per treballar la lectura utilitzant diferents maneres d'agrupar l'alumnat i parant especial atenció a la diversitat de l'aula.

Propostes per a abans de la lectura

Propostes	CB que es treballen segons àmbit				Agrupament proposat	Possibilitats
	Lingüístic	Coneixement del medi	Educació en valors	Altres àmbits		
1. Idees que ens suggereix el títol					Estructura cooperativa i gran grup	Material de suport
2. Hipòtesi de l'autora					Gran grup	
3. L'arbre que tinc a prop				Artístic	Individual	Implicar les famílies Material de suport
4. El poema					Estructura cooperativa i gran grup	

Propostes per a durant la lectura

A més d'aquestes opcions, hem elaborat una bateria de preguntes per anar aturant la lectura.

Propostes del capítol 1 al 7	CB que es treballen segons àmbit				Agrupament proposat	Possibilitats
	Lingüístic	Coneixement del medi	Educació en valors	Altres àmbits		
1. Desigs				Artístic	Individual	
2. Descripció d'un arbre					Individual o grups	Disposar de frases d'ajuda o text pautat per a aquell alumnat que preveiem que el pot necessitar Material de suport
3. Els personatges I					Gran grup	Material de suport

Propostes del capítol 8 al 14	CB que es treballen segons àmbit				Agrupament proposat	Possibilitats
	Lingüístic	Coneixement del medi	Educació en valors	Altres àmbits		
1. Els personatges II					Gran grup	Material de suport
2. Aire lliure					Gran grup	
3. Ser qui ets					Gran grup	

Propostes del capítol 15 al 28	CB que es treballen segons àmbit				Agrupament proposat	Possibilitats
	Lingüístic	Coneixement del medi	Educació en valors	Altres àmbits		
1. Els personatges III					Gran grup	Material de suport
2. Funcions d'en Roig					Gran grup	Anticipació de vocabulari per a l'alumnat que ho necessiti
3. Paisatge de nit				Artístic	Gran grup	Possible implicació de les famílies

Propostes del capítol 29 al 39	CB que es treballen segons àmbit				Agrupament proposat	Possibilitats
	Lingüístic	Coneixement del medi	Educació en valors	Altres àmbits		
1. Els personatges IV					Gran grup	Material de suport

Propostes del capítol 40 al 51	CB que es treballen segons àmbit				Agrupament proposat	Possibilitats
	Lingüístic	Coneixement del medi	Educació en valors	Altres àmbits		
1. Pros i contres de tallar en Roig					Gran grup	
2. Acudits d'arbre					Gran grup	

Propostes per a després de la lectura

Propostes	CB que es treballen segons àmbit				Agrupament proposat	Possibilitats
	Lingüístic	Coneixement del medi	Educació en valors	Altres àmbits		
1. Comprovarem hipòtesis inicials					Gran grup	
2. Dibuix de diferents moments de la història				Artístic	Petits grups	Possible implicació de les famílies
3. Llegenda hindú					Gran grup	
4. Interculturalitat				Digital i matemàtic	Individual	Implicació de les famílies
5. Lectura expressiva					Gran grup	La preparació de la lectura pot ser individual o per parelles
6. El passat del meu arbre					Individual	Activitat d'aprofundiment
7. Què puc fer pel meu arbre?					Individual i gran grup	

Annex. Materials de suport

ABANS DE LA LECTURA

Proposta 1. Idees que ens suggereix el títol (1-2-4)

Proposta 3. L'arbre que tinc a prop

DURANT LA LECTURA

Inici:

Proposta 2. Descripció d'un arbre

Preguntes del capítol 2:

- Imatges del vocabulari dels arbres
- Espècies d'arbre que s'anomenen...

Preguntes del capítol 7:

- Mapa mental

Nus:

Proposta 1. Situació geogràfica de l'origen dels personatges I, II i III

Pregunta capítols 41-42

i

Pregunta capítols 46-49

IDEES QUE ENS SUGGEREIX EL TÍTOL (1-2-4)

RECOLLIM LES IDEES QUE HEM TINGUT

INDIVIDUALMENT	EN PARELLES	EN GRUP

Idees que ens suggereix el títol (1-2-4)

Recollim les idees que hem tingut

Individualment	En parelles	En grup

L'ARBRE QUE TINC A PROP

<p>ESPÈCIE:</p> <p>LLOC ON ES TROBA:</p> <p>TÉ ALGUN NOM? SI NO, N'HI PUC POSAR UN:</p>	<p>DIBUIX O FOTOGRAFIA:</p>
<p>PER QUIN MOTIU ÉS IMPORTANT PER A MI?</p>	

L'arbre que tinc a prop

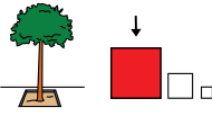
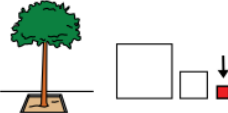

<p>Espècie:</p> <p>Lloc on es troba:</p> <p>Té algun nom? Si no, n'hi puc posar un:</p>	<p>Dibuix o fotografia:</p>
<p>Per quin motiu és important per a mi?</p>	

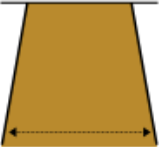

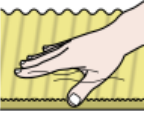

DESCRIPCIÓ D'UN ARBRE

AQUEST ARBRE ÉS UN _____.

ÉS				
	AL PARC	A PROP DE CASA MEVA	A PROP DE L'ESCOLA	

ÉS UN ARBRE				
	GRAN	JOVE	UNA MICA ALT	MOLT ALT

	ÉS			I DE TACTE		
EL SEU TRONC		GRUIXUT	PRIM		SUAU	RUGÓS

	HI PODEM VEURE						
A LES BRANQUES		INSECTES	ESQUIROLS	PARDALS	LLOSOS	UN GAT	

	TENEN ___ PUNTES			
LES FULLES			CAUEN A L'HIVERN	NO CAUEN A L'HIVERN

DESCRIPCIÓ D'UN ARBRE

AQUEST ARBRE ÉS UN _____.

ÉS AL PARC – A PROP DE CASA MEVA – A PROP DE L'ESCOLA - _____

ÉS UN ARBRE VELL – JOVE I UNA MICA – MOLT ALT

EL SEU TRONC ÉS GRUIXUT – PRIM I DE TACTE SUAU – RUGÓS.

TÉ BRANQUES FORTES – PRIMES **ON PODEM VEURE** INSECTES – ESQUIROLS – PARDALS – LLOSOS -
_____ - ALGUN GAT.

LES FULLES TENEN _____ PUNTES I CANVIEN – NO CANVIEN DE COLOR QUAN ARRIBA LA TARDOR.

A MI M'AGRADA...

Descripció d'un arbre

Aquest arbre és un _____.

És al pa- c - a prop de casa me- a - a prop de l'escola - _____

És un arbre ve- l - jove i una mi- a - molt alt - _____

El seu tronc és gruix- t - prim i de tacte suau - rugós _____

Té branques fortes - primes on podem veure insectes - esquiroles - pardals - lloros - algun gat _____

Les fulles tenen _____ puntes i canvien - no canvien _____ de color quan arriba la tardor.

A mi m'agrada...

DESCRIPCIÓ D'UN ARBRE

Escriu la descripció del teu arbre especial.

Has de dir:

- Quina espècie és, si té nom propi i on es troba.
- Com és (temps que té, alçada, tronc...).
- Com són les seves branques i les seves fulles.
- Si hi viuen animals o dona fruits.
- Destaca alguna cosa que t'agradi.

Consells:

Recorda que les oracions han de tenir sentit i tenir punts.

Revisa l'ortografia.

Deixa-la llegir a un company o companya, t'ajudarà a millorar-la.

Tingues cura de la presentació final.

DESCRIPCIÓ D'UN ARBRE

Escriu la descripció del teu arbre especial.

Has de dir:

- Quina espècie és, si té nom propi i on es troba.
- Com és (temps que té, alçada, tronc...).
- Com són les seves branques i les seves fulles.
- Si hi viuen animals o dona fruits.
- Destaca alguna cosa que t'agradi.

Consells:

Fes primer un esborrany.

Recorda que les oracions han de tenir sentit i estar ben puntuades.

Revisa l'ortografia.

Deixa-la llegir a un company o companya, t'ajudarà a millorar-la.

Tingues cura de la presentació final.

VOCABULARI DEL ROURE AMB IMATGES:

ROURE

ROURE DE TARDOR

FULLES

TRONC

FULLES

FRUIT

ESCORÇA DEL TRONC

FULLES

NEIX UN ROURE

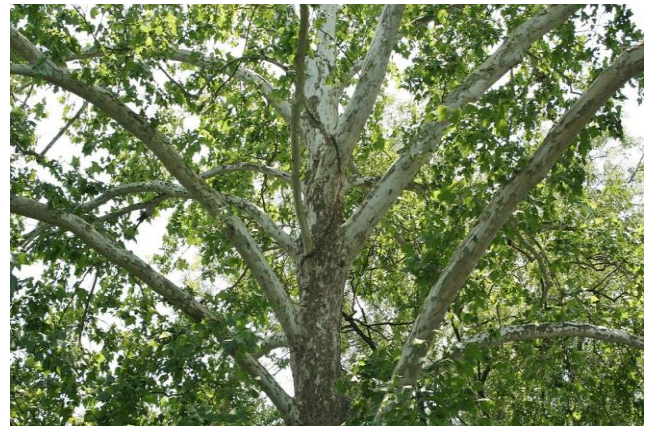
ROURE

ESPÈCIES I FRUITS D'ARBRES:

ROURE
(*Quercus*)

SICÒMOR
(*Ficus sycomorus*)

ROURE: aglans
(*Quercus*)

SICÒMOR: tipus figa
(*Ficus sycomorus*)

AURÓ DE SUCRE
(*Acer saccharum*)

GINEBRER
(*Juniperus*)

AURÓ DE SUCRE: sàmara
(*Acer saccharum*)

GINEBRER: ginebró
(*Juniperus*)

ARBRE DEL PARADÍS
(*Elaeagnus angustifolia*)

PALMERA
(*Areceaceae*)

ARBRE DEL PARADÍS: drupa tipus oliva
(*Elaeagnus angustifolia*)

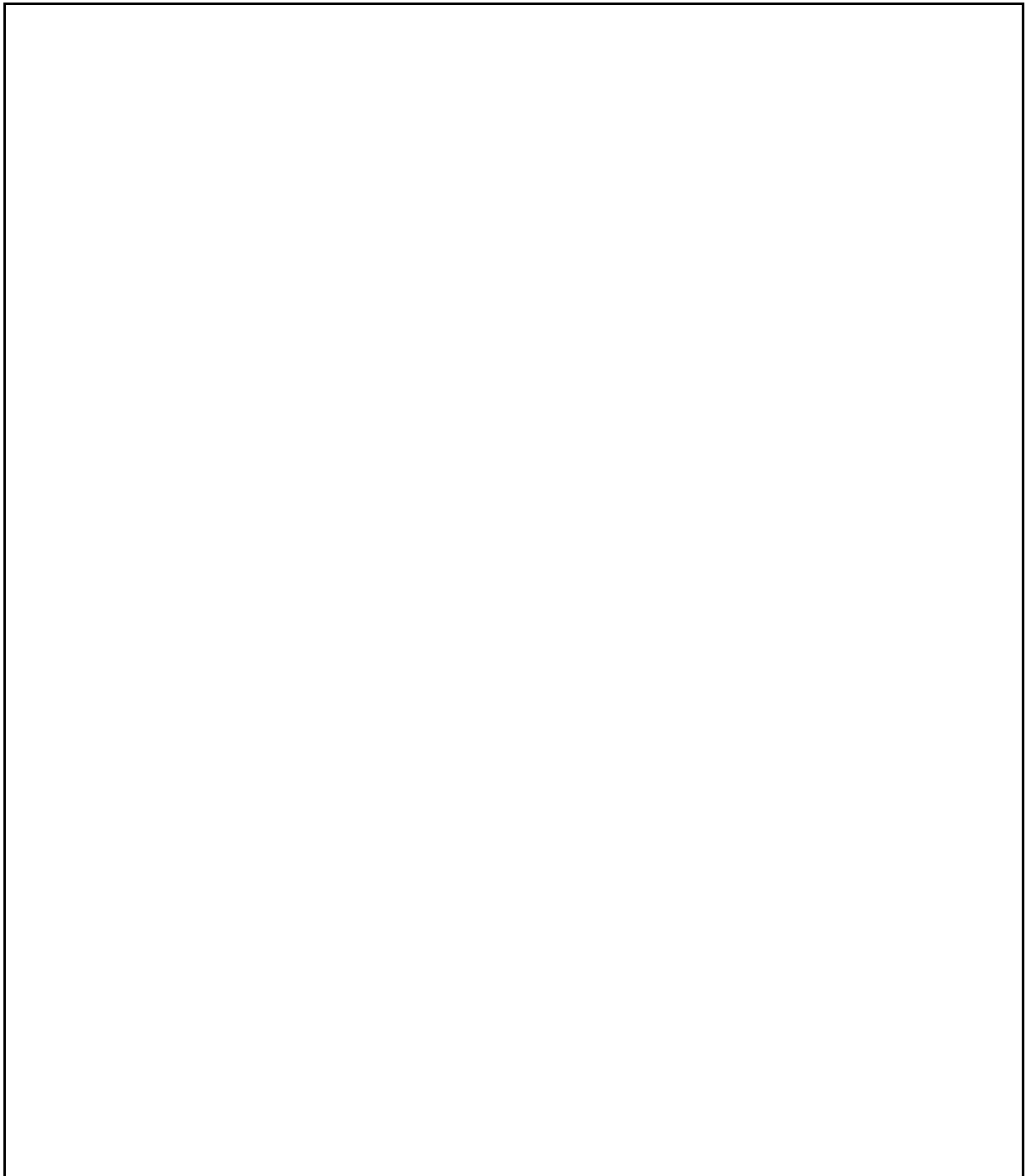

PALMERA: drupa tipus dàtil
(*Areceaceae*)

MAPA CONCEPTUAL DE L'ARBRE:

DIBUIXO L'ARBRE DELS DESIGS I EL SEU ECOSISTEMA (interacció entre éssers vius)

SITUACIÓ GEOGRÀFICA DE L'ORIGEN DELS PERSONATGES

Nom:	Dibuix:
Qui és?	
Origen:	

Nom:	Dibuix
Qui és?	
Origen:	

Nom:	Dibuix
Qui és?	
Origen:	

Nom:	Dibuix
Qui és?	
Origen:	

Nom:	Dibuix
Qui és?	
Origen:	

Nom:	Dibuix
Qui és?	
Origen:	

Nom:	Dibuix
Qui és?	
Origen:	

Nom:	Dibuix
Qui és?	
Origen:	

Nom:	Dibuix
Qui és?	
Origen:	

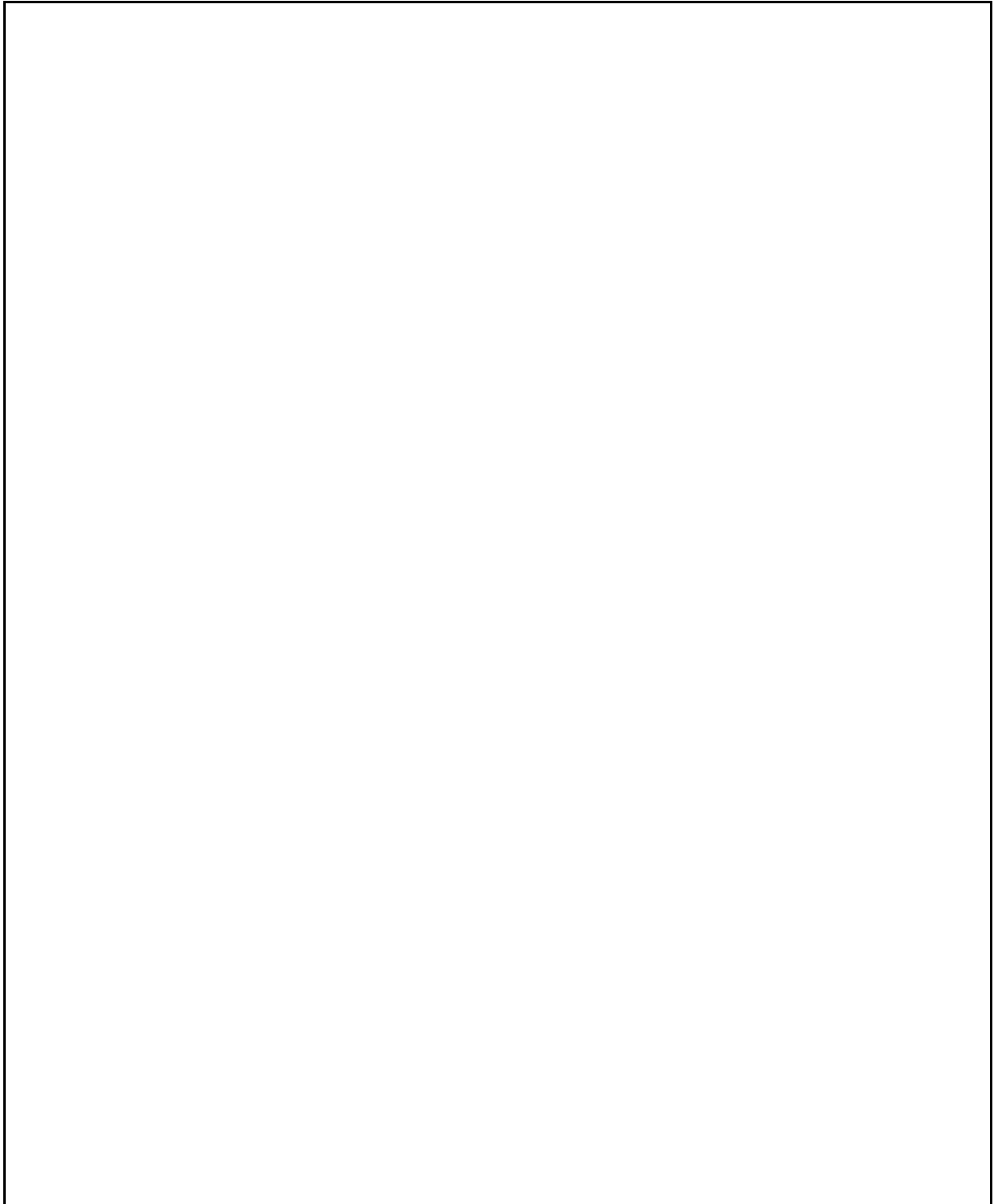

ESDEVENIMENTS FINALS

	30 D'ABRIL	PRIMER DE MAIG EL DIA DELS DESIGS
Què diu la Francesca que passarà? (S'ha d'emplenar després de la lectura dels capítols 41 i 42)		
Què passa realment? (S'ha d'emplenar després de la lectura dels capítols 46 i 49)		

DIBUIX DE L'ARBRE DELS DESIGS I ARRIBADA DELS ANIMALS

AUTOAVALUACIÓ

LLEGINT *L'ARBRE DELS DESIGS*,
QUÈ HE APRÈS...

DELS ARBRES?

DELS ANIMALS?

DEL LLIBRE?

DE LES PERSONES?